

които имат този проблем непрекъснато плачат, чешат си ушичките, не могат да спят. Възрастните хора усещат мърдане в ухото, шум и сърбеж. Според нея, „червейчетата“ се появяват, когато влезе вода в ушенцето на бебето при къпане. Лечителката е усвоила практиката от свежърва си, тя от своята и т. н. Цялата процедура се състои в следното: Взема се чист пчелен восък от пчелни пити. Правят се малки топчета, в средата, на които се слагат по 10-15 семенца от плода на специална билка. Местните хора я наричат „шупле“. Установихме, че това е растението *Мехунка (Physalis alkekengi L.)*<sup>9</sup>, което народът нарича още „ушно биле“, „добриче“, „пукалче“. Изрязва се малка кръгла керемидка, която се нагрива на огън до червено и се полага върху метална лопатка за смет. Върху нея се слага приготвеното восъчно топче със семената в него. Топчето започва да се топи и силно да пуши, а семената се пукат от високата температура. Отгоре се полага малка метална фуния, върху която се нахлузва масур. Болният накланя глава и слага ухо върху отвора на масура. Насоченият пушек достига до ухото и ако има „червейчета“ те умират и падат във фунията (респондент № 5).

Абсолютно същата лечебна практика доскоро е съществувала при мюсюлманите – алевити в с. Званица, общ. Кърджали. Там изпозвали също семената на *Physalis alkekengi*, като наричали растението „алтън чилек“ (златна ягода). Жената, която е лекувала по този начин споделя, че е получила знанията от майка си, а тя, от своята майка. (респондент № 6) За същата цел понякога изпозвали и семената на растението Бабини зъби (*Tribulus terrestris L.*) (респондент № 8).

Подобно лечение, отново със семената на мехунка, се е практикувало и в района на Ардино, в обезлюденото вече с. Мак. Имало специално приспособление за извършване на процедурата, което според респондент № 7 приличало на малко наргиле, но за съжаление не е съхранено. (респондент № 7)

Аналогична практика регистрирахме и в с. Ястреб, общ. Кърджали. Растението е същото - *Physalis alkekengi*. Тук го наричат с познатото вече име „кулак оту“ – ушна трева, както на други места казват на белоцветния

9 Съдържащият се в Мехунката (*Physalis alkekengi L.*) физалин D проявява висока антибактериална активност, особено срещу грам-положителни бактерии. Поразява и някои видове гъби. (Helvacı et al. 2010) Доказано е въздействието му върху *Microsporium canis*, *Candida albicans*, *Trichophyton mentagrophytes*, *Nocardia asteroides* (Torabzadeh / Panahi 2011)